

**Згідно з дослідженням, проведеним фахівцями Pricewaterhouse Coopers, до 2035 р. видобуток сланцевої нафти може сягнути 12 % від загальних обсягів газу та сприяти зниженню цін на нафту на 40 %.** При цьому, як ідеться в доповіді компанії, від економії на нафті світова економіка може отримати додаткові 2,7 трлн дол. У PwC вважають, що нині видобуток як сланцевого газу, так і нафти зі сланцевих порід, став цілком рентабельним, для того, аби серйозно впливати на світові ринки енергоносіїв. Водночас у дослідженні визнається і занепокоєння, яке викликає у громадськості спосіб їх видобутку – технологія гідрологічного розриву. Відповідно до цієї технології суміш води, піку та хімічно активних речовин закачується у свердловину під високим тиском, аби сприяти вивільненню газу з твердих порід. Екологи висловлюють занепокоєння з приводу застосування цієї технології з огляду на те, що вона може провокувати землетруси та призводити до забруднення ґрунтових вод. Водночас компанії, які застосовують цю технологію, говорять, що дотримують найвищих стандартів екологічної безпеки. Вони також звертають увагу, що саме ця технологія широко використовується і при видобутку традиційного газу. У своєму звіті PwC також стверджує, що подальший видобуток сланцевої нафти може додати до зростання світової економіки близько 3,7 % завдяки тому, що на ринок надійде додаткова дешева нафта. Фахівці компанії підрахували, що це можна порівняти з тим, якби до 2035 р. у світі з'явилася ще одна економіка розміром із британську. Проте наслідки збільшення видобутку сланцевої нафти будуть різними для різних країн. Нинішні великі експортери нафти, такі, як Росія чи країни Близького Сходу, «можуть суттєво програти, якщо не зможуть розвинути власного видобутку сланцевої нафти у промислових масштабах», ідеться в дослідженні PwC. Початок промислового видобутку сланцевого газу у США, за визнанням провідних енергетичних експертів, докорінно змінив баланс сил на світовому енергетичному ринку, підірвавши позиції, які на ньому займала Росія, – один із найбільших експортерів традиційного газу та нафти у світі. Минулого місяця Китай зробив перший важливий крок у розбудові видобутку сланцевих енергоносіїв, дозволивши 16 компаніям здійснити розвідку на 19 газоносних ділянках. Китай – нині друга за обсягами економіка світу, – став також і найбільшим споживачем енергоносіїв. У грудні британський уряд дозволив відновити видобуток сланцевого газу в країні, по тому, як його було призупинено після незначного землетрусу поблизу Блекпулу. Наприкінці січня під час Всесвітнього економічного форуму в Давосі між українським урядом та британсько-голландською Shell була підписана угода про розподіл продукції, яка дозволяє вести розвідку та видобуток сланцевого газу на Юзівській площі на

сході України. Видобуток сланцевого газу в Україні також може відбуватися і в Західній Україні на Олеській площі, якщо місцева влада дасть згоду на підписання угоди про розподіл продукції із ще одним енергетичним велетнем – американською Chevron. Як говорить голова правління Альянсу «Нова енергія України» В. Боровик, внутрішні регуляції цих компаній є жорсткішими за українське законодавство, а крім того, будь-який скандал з порушенням ними екологічних норм чи забруднення довкілля одразу впливає на ціну їхніх акцій, а відтак, компаніям вигідніше вкласти додаткові кошти в безпеку, аніж зазнавати репутаційних та фінансових збитків.

Експерт також нагадує, що пік використання технології гідророзривів у Радянському Союзі припав на 1959 р., коли при традиційному видобутку газу було здійснено понад 3 тис. таких гідророзривів. Така технологія, за словами В. Боровика, застосовується в Україні і донині при видобутку нафти і газу. Він також припускає, що незабаром можна очікувати, що свої рішення про заборону на видобуток сланцевого газу переглянуть Франція та Болгарія – єдині країни, у яких на сьогодні існує мораторій на застосування технології гідророзриву (*РwС: сланцева нафта може врятувати світову економіку // **Новости енергетики** (<http://www.energy-efficient.kiev.ua/node/9608>). – 2013. – 18.02*).